

BÉRGARANCIA ALAP – MEGFELELŐ VÉDELEM A MUNKAVÁLLALÓK SZÁMÁRA?*

Varga Dóra¹

A Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény, illetve az általa szabályozott garanciarendszer vizsgálata napjainkban különösen aktuális, hisz a lassan két éve tomboló koronavírus-járvány okozta válság nyomaival összefüggésben egyre több munkáltató vált és válik fizetéseképtelenné Magyarországon. Az eljárás alá vont munkáltatók pedig sok esetben nem képesek munkavállalóik irányába bérfizetési kötelezettségüket teljesíteni, így az államnak kell a munkavállalók szociális biztonságának védelmét szavatolnia. Jelen tanulmányban a fizetéseképtelen munkáltatók által teljesítendő munkabérek fedezetéül szolgáló Bérgarancia Alap alkalmazhatóságát vizsgáljuk a munkavállalók igényérvényesítésének szemszögéből.

1. Bevezető gondolatok: a probléma felvetése

A szabadversenyen alapuló piacgazdaság megjelenésével párhuzamosan megszorodtak azon egyéni vagy társasvállalkozások, amelyek az egymással történő rivalizálás során a túlélésért kénytelenek küzdeni. E versengés eredményeképpen gyakori jelenség a gazdálkodó szervezetek fizetéseképtelensége, amelynek legnagyobb áldozatai a munkavállalók, hiszen a munkáltatónak olykor az ezen eljárás során fennálló bérkövetelések kielégítésére sem volt elegendő forrása. Bár a munkavállalók követeléseinek biztosítása (legalábbis annak egyes részei) már a XX. század elején is megjelentek, a rendszerváltást követően a korábban kialakított állami garanciák a csődeljárásról és felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (továbbiakban: Cstv.) hatálybalépésével megszűntek, így szükségessé vált egy olyan intézményrendszer létrehozása, ami biztosítja a fent említett bérkövetelések kielégítését. Ennek eredményeként született meg a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Bgtv., Bérgarancia törvény), amivel a jogalkotó célja elsősorban a fizetéseképtelen adós tartozásaiért való (korlátozott)² helytállás biztosítása volt.³ A szabályozást a hatálybalépése óta több kritika is érte⁴, a joganyag elfogadásával azonban egyrészt hazánk az inszolvenca irányelv implementálásának kötelezettségét teljesítette⁵,

---

* DOI 10.21867/KjK/2021.2.14.

¹ Dr. Varga Dóra, PhD hallgató, Debreceni Egyetem, Marton Géza Állam- és Jogtudományi Doktori Iskola.

A tanulmány megírása az Igazságügyi Minisztérium jogászképzés színvonalának emelését célzó programjai keretében valósult meg.

² Csöke Andrea (2006): A Csődtörvény módosításának várható hatásai X. *Céghírnök*. 12. sz. 11.

³ Horesnyi Julianna (2011): *Bérgarancia: A magyar szabályozás és annak gyakorlata*. Szeged: Pólay Elemér Alapítvány, 9.

⁴ Prugberger Tamás – Törő Emese (2018): Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül. *Magyar Jog*. 1. sz. 41.

⁵ Kiss György (2007): Új foglalkoztatási módszerek a munkajog határán - az atipikus foglalkoztatástól a szerződési típusválasztási kényszer versus típusválasztási szabadság problematikájáig. *Magyar Jog*. 1. sz. 14.

másrészt pedig létrehozott egy többé-kevésbé működő rendszert, ami egy bizonyos szintig garantálja a fizetésektelen munkáltató tartozásainak rendezését.

Tekintettel arra, hogy a koronavírus által előidézett veszélyhelyzet miatt a vállalkozások jelenleg is nehéz helyzetben vannak, a felszámolás alatt álló cégek száma ismét megemelkedett. Ezzel összefüggésben tehát újra elengedhetlenné válhat a munkavállalói érdekek védelme, ami szükségképpen felveti annak a kérdését, hogy a jelenlegi jogi környezet alkalmas-e a megnövekedett munkavállalói igények kielégítésére⁶. Jelen tanulmányban ebből adódóan azt vizsgálom, hogy a jogszabály elfogadását követő huszonöt évvel milyen mértékben lehetséges a munkavállalói igények kielégítése ebből az elkülönített pénzüsszezből, vagy megfordítva a kérdést: megfelelő igényérvényesítési eszköznek tekinthető-e az érintettek szemszögéből az állam által felállított „*védelmi intézmény*”, vagyis a Bérgarancia Alap?

Hipotézisem szerint a jogintézmény a jelenlegi forrás- és eljárási struktúrával nem alkalmas a kitűzött cél, nevezetesen a munkavállalói jogvédelem teljes körű elérésére, mivel sem eljárásrendjében, sem összegszerűségében nem igazodik a jelen kor követelményeihez.

A kérdés megválaszolásához megvizsgálom az elmúlt három év Alapból történő kifizetéseit, valamint az érintett időszak felszámolási eljárásaiban a felszámolók által benyújtott és később támogatott kérelmeket, amiből következtetéseket vonunk le a jogvédelem szintjét és minőségét illetően. Az adatokat az Innovációs és Technológiai Minisztérium szolgáltatta adatközlésre irányuló megkeresésem alapján, így elsődleges forrásként ezt használtam. Természetesen megjelenik a tanulmányban a szekunder források elemzése és a vonatkozó szakirodalom lényegretörő áttekintése is.

2. A bérgarancia lényegi vonásai

A bérgarancia funkcióját tekintve erős kettősség jelenik meg: egyrészt egy olyan, az állam által biztosított kezességvállalásról beszélhetünk, amely a fizetésektelen munkavállalóknál foglalkoztatott munkavállalók munkabérének (legalább részbeni) kielégítését szolgálja, másrészt a fizetésektelen munkáltatókkal szembeni védelmet szolgáló eszköz. A magyar jogirodalomban főként az elsődleges bérvédelmi funkció látszik elfogadottnak, ahogyan azt a *Károlyi – Prugberger* szerzőpáros is hangsúlyozza írásában, amikor kijelenti, hogy a munkáltató fizetésektelenége esetén a bérgarancia alaprészből történő kifizetés – alapvetően – a bérvédelemmel összefüggő munkajogi kérdés.⁷ Ezzel összefüggésben osztjuk *Horesnyi* álláspontját, amely a Bgtv.-t nem tekinti a magyar fizetésektelen jogot rendező alapvető szabálynak.⁸

Összességében a bérgarancia definícióját tekintve *egy olyan, állam által gazdasági és szociális célból, illetve az EU-s tagságból adódóan kötelezően működtetett, bérvédelmet szolgáló, jogilag szabályozott intézmény, mely a munkavállalók*

---

⁶ Juhász László (2012): A csődtörvény 2020. évi módosításairól - veszélyhelyzeti szabályozás és aktuális változások a fizetésektelen jogban. *Gazdaság és Jog*. 2. sz.14.

⁷ Károlyi Géza – Prugberger Tamás (2005): A magyar fizetésektelen jog hatályos szabályozásának kritikai értékelése a nyugat-európai rendszerek tükrében. In: *Bérgarancia és a csőd-, felszámolási eljárások reformja*. Miskolc: Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért, 129.

⁸ Horesnyi (2011): *i.m.* 13.

*fizetésektelen munkáltatóikkal szemben fennálló bérköveteléseinek egy maximalizált mértékig való kielégítését biztosítja, állami forrásból.*⁹

3. A Bérgarancia Alap mint igényérvényesítési eszköz alkalmazhatósága

Az eddigi áttekintés alapján levonható az az alapvető konklúzió, hogy a Bgtv. alaptézise nem más, mint a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetek munkavállalóival szembeni kiegyenlíthetetlen bértartozásának megelőzése. Ezzel összefüggésben az intézmény tehát a munkavállalók igényérvényesítésének, a munkabér védelmének egyik potenciális eszköze lehet abban az esetben, ha megfelelő jogszabályi – és nem utolsó sorban – finanszírozási keretekkel van felruházva. Ebből következően értelemszerűen felmerülhet a kérdés, hogy vajon a jogalkotó célkitűzése a gyakorlatban mennyiben valósul meg, azaz ténylegesen milyen mértékben ad pénzügyi biztonságot az Alap?

A Bgtv. mint a munkavállalók érdekeit védő norma, illetve az ezen alapuló garancia-rendszerrel szembeni, rendszeresen visszatérő – és a hipotézisünkben is megjelenő – kritika, hogy az egyenlő bánásmód követelményét sértve, nem biztosít védelmet a munkavállalók teljes köre számára.¹⁰

E kritika a Bgtv. fent részletezett alaptéziséből ered. A normaszöveg szerint tehát nem a munkavállaló jelenti a kulcspozíciót, tekintettel arra, hogy e rendelkezés alapján csak azon munkáltatókkal munkaviszonyban álló munkavállalók követeléseinek kielégítése lehetséges az alaprészből, amelyek az irányadó jogszabályi rendelkezések figyelembe vételével felszámolási eljárás alá vonhatóak.¹¹

Le kell tehát szögeznünk, hogy az egyes bérkövetelések Alapból való kielégítésére csak abban az esetben van lehetőség, ha az illetékes bíróság jogerősen elrendelte a felszámolást.¹² Ehhez kapcsolódóan szükséges megemlítenünk a „*látens fizetésektelenség*” fogalmát. A gyakorlatban ugyanis bebizonyosodott, hogy a Bgtv. által alapul vett Cstv.-beli fizetésektelenség alapvetően a gazdasági partnerekkel, illetve a hitelező pénzügyi szervezetekkel szemben releváns, a munkavállalók felé ezzel a látens fizetésektelenség képét vetítve, amelyet egy későbbi fizetés reményében a munkavállaló kénytelen eltérni.

További komoly problémát jelent a munkáltató akár több havi munkabértartozásával érintett munkavállalókkal kapcsolatban, hogy nincsenek tisztában „*hitelezői*” mivoltukkal, így az alaprész igénybevitelére gyakran akkor kerül sor, ha valamilyen más

⁹ Horesnyi (2011): *i.m.*, 14.

¹⁰ Kikerülnek a védelem alól például az egyéni vállalkozók és az általuk foglalkoztatottak, az állami -, és költségvetési szféra munkáltatói és az általuk közszolgálati, közalkalmazotti jogviszonyban, munkaviszonyban foglalkoztatottak, vagy a rendvédelmi szervek, a Magyar Honvédség szerződéses állományban dolgozó tagjai. Ezzel összefüggésben lásd: Laky Teréz (2000): *Háttér tanulmány az inszolvenca hazai szabályozásának néhány kérdéséhez.* Budapest. <http://static.hlt.bme.hu/laky/Cikk/inszolvenca.pdf> (letöltés dátuma: 2021. május 31.)

¹¹ Kiss György (2001): A munkavállalói jogok védelme a munkáltató fizetésektelensége esetén. In: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Birk, Rolf – Gyulavári Tamás – Kiss György – Ladó Mária (szerk.): *Az Európai Unió munkajoga és a magyar munkajog a jogközelítés folyamatában.* Budapest: Osiris Kiadó, 301.

¹² E hiányosságot hangsúlyozza Wagner Ildikó is. Lásd: Wagner Ildikó (2007): A munkáltatói és munkavállalói fizetésektelenség összefüggései. *THEMIS, Az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem Állam – és Jogtudományi Doktori Iskola elektronikus folyóirata,* december, 125. https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34447/Themis_2007_dec_Wagner_Ildiko_p_112-128.pdf?sequence=1&isAllowed=y (letöltés dátuma: 2021. május 31.)

hitelező megindítja a felszámolási eljárást, ezzel megoldva a a munkavállalók helyzetét, mivel ebben az esetben a felszámolónak nemcsak lehetősége, hanem kötelezettsége az elmaradt munkabérek fedezetéül szolgáló támogatási eljárás megindítása.¹³

E folyamattal összefüggésben több szerző is felvázolta annak a lehetőségét, hogy bizonyos esetekben maguk a munkavállalók – tehát a felszámoló kihagyásával – közvetlenül igényelhessék elmaradt járandóságukat a bérgarancia alaprészből.¹⁴ E körben csatlakozom *Horesnyi* azon álláspontjához, amellyel kapcsolatban felveti, hogy a fenti eset komoly anyagi és eljárásjogi ismereteket kívánna meg a munkavállalóktól. Ezek hiánya olyan igényérvényesítési hibák felmerülését (mint például a helytelenül kiszámított támogatási összeg, fontos igazolások mellékletként történő csatolásának elmaradása) generálná, amelyek nem az eljárás menetének, idejének rövidítésével járnának, hanem inkább költségesebbé, hosszadalmasabbá, bonyolultabbá tennék azokat az eljáró közigazgatási hatóságok leterhelése miatt.¹⁵

A szakirodalomban megjelenő elképzelés szerint „*segítene az elmaradt bérekre hónapok óta váró munkavállalók helyzetén, ha az Alapból történő kifizetés egyből részükre történne, a felszámoló közbeiktatása nélkül.*”¹⁶ Ezen alternatíva a jogalkotó részéről is megfontolásra érdemessé vált, ennek eredményeképp pedig módosításra került Bgtv. Eszerint a bérgarancia-támogatás odaítélése esetén a támogatást nem a gazdálkodó szervezet pénzforgalmi számlájára kell utalni, hanem a bértartozásnak a törvényben meghatározott összegét az állami foglalkoztatási szerv közvetlenül a munkavállalónak fizeti ki.¹⁷ E módosításra legfőképp azért volt szükség, mert a gyakorlatban gyakran előfordult, hogy a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetnek nem volt pénzforgalmi számlája, mivel azt a felszámolók a felelős gazdálkodás és költséghatékonyág jegyében megszüntették, vagy nagyobb összegű tartozás esetén maguk a bankok tették ugyanezt.¹⁸

Jól látható, hogy a munkavállalói kör bővítésével, illetve az állami foglalkoztatási szerv közvetlenül az érintett foglalkoztatottak számára történő teljesítésével kapcsolatos módosításokkal a jogalkotó igyekszik bővíteni a munkavállalói igényérvényesítés körét, lehetőséget teremtve a Bérgarancia Alap minél szélesebb körű kihasználására.

4. A Bérgarancia Alap által nyújtott támogatások számszaki adatai

Az ITM adatközlése szerint az elmúlt három évben a Bérgarancia Alapból történő támogatás igénylése folyamatosan csökkenő tendenciát mutat: 2018-ban 1025 kérelem

¹³ Tekintettel arra, hogy a munkabérek biztosítására vonatkozó rendelkezések csak a már megindult felszámolási eljárásban alkalmazandók, ezért az ebből eredő kötelezettségek a felszámolót terhelik. Lásd bővebben: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Kiss György (2004): A munkáltató fizetésképtelensége. In: Gyulavári Tamás (szerk.): *Az Európai Unió szociális dimenziója*. Budapest: OFA Kht., 141–143.

¹⁴ Lásd például: Prugberger Tamás (2006): A bérgarancia alap. In: Szekeres Mónika – Paár Ambrus Mariann (szerk.): *Elbocsátás, felmondás, végkielégítés*. Budapest: Fórum Média Kiadó, 3., Ember Alex (2016): A munkavállalók törvényes érdekeinek védelme a munkáltató fizetésképtelensége esetén, a Bérgarancia Alap. *Jog, Állam, Politika*. 1. sz. 41.

¹⁵ Horesnyi (2011): *i.m.* 156.

¹⁶ Wagner (2007): *i.m.* 126.

¹⁷ E tekintetben érdekes gondolatot vet fel Ember Alex a támogatás ügyvédi letéti számlára való utalásáról. Lásd bővebben: Ember (2016): *i.m.* 42.

¹⁸ Juhász László (2016): *A magyar fizetésképtelenségi jog kézikönyve II*. Budapest: HVG-ORAC Lap-és Könyvkiadó, 1090.

érkezett az illetékes kormányhivatalokhoz, amelyből 940 darab került támogatásra, ez 91,7%-os finanszírozottságot jelent. Ezt némiképp alulmúlta a 2019. évben igényelt és támogatott kérelmek száma, ugyanis a 854 igénylésből 745 nyert támogatást, ezzel 87,2%-ban hasznosították a Bér garancia Alapot a bértartozások kielégítésére. A tavalyi évben szintén csökkenő tendenciát mutatott az igénylések száma: a mindösszesen 692 igénylésből 597 került támogatásra, ezzel 86,3%-os támogatottságot generálva.

A fenti adatokkal kapcsolatban megjegyezzük, hogy azok területi eloszlása egyre szűkül, az igénylésekben érzékelhető csökkenő tendencia pedig e kezdődő központosítási mechanizmusnak is köszönhető, tekintettel a nemrégiben bekövetkezett módosításra, amely alapján eddig a Bgtv. 4. § (2) bekezdése szerint a támogatás iránti kérelem elbírálására vonatkozó eljárásra az az állami foglalkoztatási szerv volt illetékes, amelynek területén a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezet székhelye, ennek hiányában fióktelepe, telephelye volt. Ha a gazdálkodó szervezet nem rendelkezett magyarországi székhellyel, fiókteleppel vagy telephellyel, akkor a támogatási igény elbírálására vonatkozó eljárás lefolytatására az állami foglalkoztatási szervként eljáró Budapest Főváros Kormányhivatala vált illetékesé. A jogszabály módosításával ebben 2020. március 1-jétől változás következett be: a támogatás iránti kérelem elbírálására vonatkozó eljárás lefolytatására a Kormány által kijelölt állami foglalkoztatási szerv az illetékes, amely Budapest Főváros Kormányhivatala.

Az Alapból történő forráslehívás sikeressége nagy mértékben függ a felszámoló eljárásától is. Míg 2018-ban 45 kérelemmel kapcsolatban szüntették meg az eljárást a hiánypótlási felhívás sikertelensége vagy a kérelemnek felszámoló általi visszavonása miatt, addig ez a szám 2019-ben 62-re, 2020-ban pedig 70-re növekedett. Ezen adatok mellett szinte eltörpülni látszik a hatóság által elutasított kérelmek aránya, amely 2018-ban 39, 2019-ben 44, míg a 2020. évben 20 darab igénylést érintett.¹⁹

A feldolgozott információkból azt a következtetést vonhatjuk le, hogy a felszámolási eljárások során a Bér garancia Alapból történő bértartozások kielégítésére irányuló kérelmek száma a vizsgált időszakban minimálisan csökkenő irányba tart, amely miatt az eredményességnek – vagyis a támogatások kiutalásának – fordítottan arányosnak kellene lennie az igénylések redukálódásával. E hatásosság elmaradásának hátterében részben a finanszírozási keret szűkössége, részben pedig a kérelem felszámoló általi visszavonása vagy a hiánypótlás elmulasztása áll. Az igényérvényesítés bővítésével összefüggő jogalkotói álláspont a fent ismertetett és vizsgált időszakban kevésbé érvényesült, főként az eljárás eredménytelensége miatt. Az erre irányuló törekvással összefüggésben az alanyi kör további bővítésére, illetve az eljárás egyszerűsítésére irányuló módosításokra lenne szükség, hogy a Bér garancia Alap teljesíthesse feladatát: a munkavállalói bérigények teljeskörű kielégítését.

Első ránézésre azt láthatjuk, hogy az igények folyamatosan csökkenő tendenciát mutatnak, ugyanakkor fontos arra felhívni a figyelmet, hogy a birosag.hu oldalon található ügyforgalmi adatok alapján a felszámolási eljárások száma is csökkent az elmúlt években, amit a 2. számú ábrán mutatunk be.

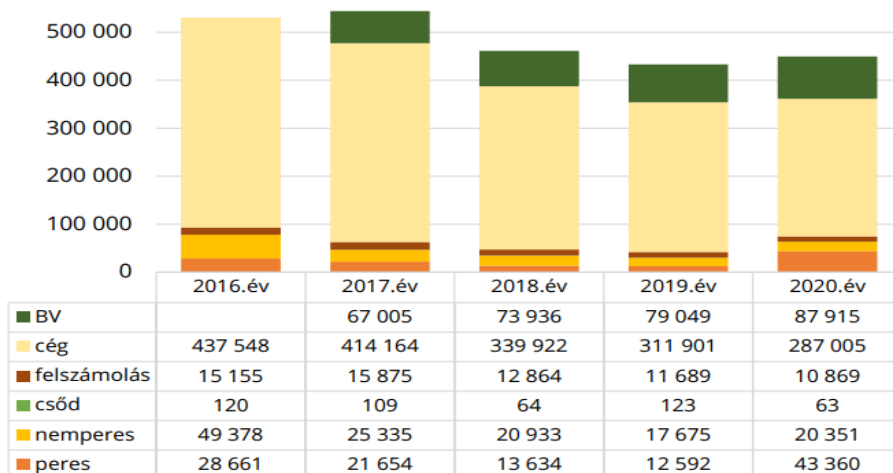
---

¹⁹A felhasznált adatok szolgáltatásának tekintetében köszönetünket fejezzük ki az Innovációs és Technológiai Minisztériumnak.

1. ábra

A 2020. évre vonatkozó ügyforgalmi elemzés.

Peres és nemperes ügyérkezés törvényszék első fokon

Forrás: Ügyforgalmi elemzés, 2020. 46. ábra.²⁰

A két adatsort összevetve ugyanakkor azt láthatjuk, hogy a bér garancia-igények lényegesen nagyobb arányban csökkentek, mint a felszámolási eljárások számai.

2. ábra

A két folyamat százalékos összehasonlítása.

Benyújtott bér garancia-igénylések	érkezés	csökkenés
2018	1025	
2019	854	17%
2020	692	19%
Lefolytatott felszámolási eljárások		
2018	12864	
2019	11689	9%
2020	10869	7%

Forrás: A bírósági is minisztériumi információk alapján a szerző saját szerkesztése

Az összehasonlításra figyelemmel azt láthatjuk, hogy a bér garancia-igénylések lényegesen nagyobb arányban csökkentek, mint a felszámolási eljárások számai, ami – feltételezve, hogy a fizetése képtelenséggel érintett cégeken belül a munkavállalókkal

²⁰ Elérhető: https://birosag.hu/sites/default/files/2021-04/ugyforgalom_2020.ev_.pdf (letöltés dátuma: 2021.május 31.)

rendelkező cégek aránya nagyjából állandó – arra enged következtetni, hogy a jogintézmény hasznossága nem megfelelő.

Az adatsor elemzéséhez hozzátartozik még az is, hogy a 2020. évben a Gazdaságvédelmi Akcióterv végrehajtása érdekében a Cstv., valamint a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 249/2020. (V. 28.) Korm. rendelet, majd ezt követően a későbbiekben meghozott veszélyhelyzeti intézkedések a felszámolási eljárások megindíthatóságát korlátozták, azaz a nem munkavállalói hitelezők egy időszakban nem-, vagy csak korlátozottan tudtak felszámolási eljárást kezdeményezni. Ennek ellenére azonban azt feltételezzük, hogy a koronavírus gazdaságot illető negatív hatásai a munkáltatókat ugyanúgy érintették, ami esetlegesen a látens fizetésektelen helyzetet, végső soron a munkavállalók megélhetésének veszélyeztetését eredményezte.

Mindezekből adódóan levonható az a következtetés, melyre a koronavírusjárvány is pontosan rámutatott, hogy a bérgarancia rendszer a jelenlegi fizetésektelenséggel összekapcsolt, a munkavállalókon kívüli tényezőkkel (felszámoló, fizetésektelen munkáltató stb.) megjelenő jelenlegi formája nem minden esetben alkalmas a szociális szempontokat fókuszba helyező jogintézmény érvényesülésére, hiszen a kiszolgáltatót helyzetben lévő munkavállalóknak nincs konkrét ráhatása arra, hogy az igényüket akár önállóan, akár csoportosan érvényesíteni tudják.

***

Összességében tehát megállapítható, hogy hazánkban jelentős gondot okoz a munkáltatók fizetésektelen helyzete, nemcsak saját, hanem az általuk foglalkoztatott munkavállalók megélhetésére nézve is. Az e helyzet enyhítésére létrehozott Bérgarancia Alap szabályozása, illetve az azzal szorosan összefüggő jogszabályi rendelkezések alkalmazása gyakran vet fel aggályokat a munkavállalók igényérvényesítésének támogatása szempontjából, tekintettel a korábban említett alanyi kör, illetve a kifizetés feltételeinek szűkösségére, valamint az igényérvényesítésben részt vevő személyek diverzitására.

A közelmúltban eszközölt módosítások igyekeznek felvenni a versenyt az európai és nemzetközi tendenciákkal, mintegy kibővítve a szociális hálót, a szociális védelmet a munkáltató fizetésektelensége esetén kiegyenlített munkabérekkel kapcsolatban, azonban a járvány gazdasági tanulságait áttekintve láthatjuk, hogy ez a jogintézmény a jelenlegi formájában nem alkalmas maradéktalanul a kívánt cél elérésére, így a bevezetőben leírt hipotézisünket ebben a körben igazoltnak látjuk.

Ennek felismerése lehetővé teszi azt, hogy a jogalkotó felülvizsgálja, és szükség esetén módosítsa a jelenlegi szabályrendszert, és az így létrejövő jogfejlődés jövőbeli eredményeként a magyar bérgarancia-szabályozás némiképp kiteljesedhet, és egy letisztult tartalmat, jogi kereteket magában foglaló szabályösszesség lehet, amely alkalmas a rendeltetésének megfelelő működésre minden téren. A már végbement törvénymódosításokkal összefüggésben kirajzolódni látszik egy jogalkotói szándék, amely tágabb körben, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elvét tiszteletben tartva kívánja biztosítani azon elmaradt munkabérgigények állami forrásból történő kiegyenlítését, amelyek a munkáltatónál meglévő fedezethiány és fizetésektelenség miatt nem térülhetnének meg. A fentiek alapján arra következtethetünk, hogy a

Bérgarancia Alapra vonatkozó szabályanyag egyre nagyobb volumenű módosításokon megy keresztül, amelyek elengedhetetlenek az Alap kardinális feladatának betöltése szempontjából.

Álláspontom szerint a meglévő szabályanyagon túl érdemes lenne megfontolni a szakszervezetek bevonását a felszámolási eljárás alá került vállalkozások munkavállalóinak hatékony érdekvédelmének szempontjából, valamint ezen túlmenően a szükséges kezelési, ellenőrzési vagy szankcionális eszközök kollektív szerződésekben való rögzítését is.

Mindazonáltal megjegyzem, hogy véleményem szerint a jelen állapotában működő Bérgarancia Alap minimális szinten megfelelő garanciális eszköz a munkavállalók igényérvényesítése szempontjából, azonban ahhoz, hogy teljeskörű védőhálóként szolgáljon, szükség van a szoros együttműködésre a foglalkoztatáspolitikai egyéb szektoraival, a releváns szolgáltatások, támogatások összehangolására, valamint azok nyújtására, hiszen közös érdekünk mind a nehéz helyzetbe került munkavállalók, mind az őket foglalkoztató munkáltatók segítése.

Források jegyzéke:

- 1991. évi XLIX. törvény a csődeljárásról és felszámolási eljárásról (Cstv.)
- 1994. évi LXVI. törvény a Bérgarancia Alapról (Bgtv., Bérgarancia törvény)
- A bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 249/2020. (V. 28.) Korm. rendelet
- Bankó Zoltán – Berke Gyula – Kiss György (2004): A munkáltató fizetéseképtelensége. In: Gyulavári Tamás (szerk.): *Az Európai Unió szociális dimenziója*. Budapest: OFA Kht.
- Csöke Andrea (2006): A Csődtörvény módosításának várható hatásai X. *Céghírnök*. 12. sz.
- Ember Alex (2016): A munkavállalók törvényes érdekeinek védelme a munkáltató fizetéseképtelensége esetén, a Bérgarancia Alap. *Jog, Állam, Politika*. 1. sz.
- Horesnyi Julianna (2011): *Bérgarancia: A magyar szabályozás és annak gyakorlata*. Szeged: Pólay Elemér Alapítvány
- https://birosag.hu/sites/default/files/2021-04/ugyforgalom_2020.ev_.pdf (letöltés dátuma: 2021. május 31.)
- Juhász László (2012): A csődtörvény 2020. évi módosításairól - veszélyhelyzeti szabályozás és aktuális változások a fizetéseképtelenségi jogban. *Gazdaság és Jog*. 2. sz.
- Juhász László (2016): *A magyar fizetéseképtelenségi jog kézikönyve II*. Budapest: HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó
- Károlyi Géza – Prugberger Tamás (2005): A magyar fizetéseképtelenségi jog hatályos szabályozásának kritikai értékelése a nyugat-európai rendszerek tükrében. In: *Bérgarancia és a csőd-, felszámolási eljárások reformja*. Miskolc: Novotni Alapítvány a Magánjog Fejlesztéséért
- Kiss György (2001): A munkavállalói jogok védelme a munkáltató fizetéseképtelensége esetén. In: Bankó Zoltán – Berke Gyula – Birk, Rolf –

- Gyulavári Tamás – Kiss György – Ladó Mária (szerk.): *Az Európai Unió munkajoga és a magyar munkajog a jogközelítés folyamatában*. Budapest: Osiris Kiadó
- Kiss György (2007): Új foglalkoztatási módszerek a munkajog határán - az atipikus foglalkoztatástól a szerződési típusválasztási kényszer versus típusválasztási szabadság problematikájáig. *Magyar Jog*. 1. sz.
  - Laky Teréz (2000): *Háttér tanulmány az inszolvenca hazai szabályozásának néhány kérdéséhez*. Budapest. <http://static.hlt.bme.hu/laky/Cikk/inszolvencia.pdf> (letöltés dátuma: 2021. május 31.)
  - Prugberger Tamás – Törő Emese (2018): Szociális és jogdogmatikai problémák a munkaviszony megszűnése és megszüntetése körül. *Magyar Jog*. 1. sz.
  - Prugberger Tamás (2006): A bér garancia alap. In: Szekeres Mónika – Paár Ambrus Mariann (szerk.): *Elbocsátás, felmondás, végkielégítés*. Budapest: Fórum Média Kiadó
  - Wagner Ildikó (2007): A munkáltatói és munkavállalói fizetése képtelenség összefüggései. *THEMIS, Az Eötvös Loránd Tudomány Egyetem Állam – és Jogtudományi Doktori Iskola elektronikus folyóirata*, december, https://edit.elte.hu/xmlui/bitstream/handle/10831/34447/Themis_2007_dec_Wagner_Ildiko_p_112-128.pdf?sequence=1&isAllowed=y (letöltés dátuma: 2021. május 31.)